

Šoruden Eiropā gaidāms zāgmateriālu trūkums

Izskatās, ka vasara būs sausa un karsta, un tas var ietekmēt zāgmateriālu piedāvājumu. Jau rudenī var rasties koksnes izejmateriālu trūkums, jaunā ziņojumā raksta Zviedrijas Meža rūpniecības federācija (Skogsindustrierna) un uzsver, ka būvniecības nozarei ir svarīgi uzdrīkstēties izmantot koksni no mežiem, kuros savairojušies mizgrauži.

Zviedrijas koksnes izstrādājumu pieprasījums gada laikā ir bijis negaidīti liels, neraugoties uz pasaules tirgus pasliktināšanos, un martā piegādes joprojām bija rekordaugstas. Tomēr lejupslīdes un būvniecības samazināšanās dēļ pieprasījums turpina kristies - tajā pašā laikā karstā vasara apdraud izejmateriālu piegādi.

"Mēs atrodamies dīvainā situācijā. Lai gan mēs redzam pieprasījuma samazināšanos, vienlaikus pamanām, ka meža izejvielu pieejamība ir apdraudēta. Jau rudenī Eiropā var rasties zāgmateriālu trūkums," norāda Kristians Nīlsens (Christian Nielsen), Skogsindustriern tirgus analītiķis koksnes produktu jautājumos.

Neparastās situācijas cēlonis galvenokārt ir laika apstākļi. Papildus mazajiem kokmateriālu krājumiem pēc pavasarī negaidīti lielā pieprasījuma, sausais vasaras sākums nozīmē to, ka vairāki meža uzņēmumi ir apturējuši mežizstrādi, lai izvairītos no meža ugunsgrēku izcelšanās riska strādājot mežā. Mežizstrādes apturēšana, savukārt, nozīmē samazinātu koksnes piegādi zāgētavām. Taču karstums veicina arī egļu mizgraužu savairošanos. Lai novērstu to izplatīšanos, ir svarīgi pēc iespējas ātrāk nocirst bojātos kokus. Tas nozīmē, ka skartās platības prioritārā kārtā ir jāizstrādā tikai tad, kad mežizstrādi būs iespējams atsākt. Tad var palielināties zilējušās koksnes piedāvājums, bet parastā sortimenta apjoms būs mazāks nekā parasti.

"Pat veselai koksnei no mežiem, kuros ir daudz mizgraužu, ir risks sazilēt. Kokzāgētavām ir bijis grūti pārliecināt Zviedrijas un Eiropas tirgu, ka šī koksne, neraugoties uz tās krāsas maiņu, lieliski der celtniecībai, kamēr Ķīna un ASV pie tās ir pieradušas," saka Kristians Nīlsens un turpina: "Lai sasniegtu klimata mērķus, ir svarīgi, ka arī Eiropā pieaug zināšanas par to, kā būvniecībā izmantot zilējušo koksni, lai mēs varētu pēc iespējas efektīvāk izmantot no fosilajiem avotiem brīvu un atjaunojamu meža

izejvielu. Būvniecības nozarē un patērētāju vidū noteikti ir jāmaina attieksme un jāpalielina izpratne par to, kā var izmantot sazilējušu koksni."

Papīra un celulozes tirgū ir vērojams pieprasījuma un ražošanas kritums. Gada pirmajos četros mēnešos, salīdzinot ar to pašu periodu pērn, ir samazinājusies arī kvalitāte.

"Taču, neraugoties uz zemo tirgus attīstību ziemā un pavasarī, ir interesanti vērot meža nozares pārstāvju pārliecinošo un pozitīvo skatījumu uz nākotni. Plānotās investīcijas 2023. gadam ir vairāk nekā 15 miljardi Zviedrijas kronu, kas ir 18 procenti no apstrādes rūpniecības kopējām investīcijām, un tas ir gandrīz tikpat daudz, cik rekordlielās investīcijas 2022. gadā. Pārejot uz ekonomiku, kas atbrīvojas no fosilā kurināmā un balstās uz apriti, ir ļoti nepieciešami atjaunojamie izejmateriāli," uzsver Daniels Ēriksons (Daniel Eriksson), Skogsindustriern tirgus analītiķis papīra un celulozes jomā.